

Posudek vedoucí na diplomovou práci

Ivana Durdíková: Mnohočleny v učebnicích v České Republice a ve Finsku

Diplomantka byla pro svou práci inspirována pobytem ve Finsku v rámci programu Erasmus. Během svého pobytu se účastnila řady náslechnů na základní i střední škole a všimla si zřejmého nesouladu v tom, kdy a jak se ve Finsku vyučuje práce s algebraickými výrazy, konkrétně rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců. Proto se rozhodla porovnat tuto část učiva ve Finsku a u nás.

Z časových důvodů se diplomantka nemohla přímo účastnit výuky mnohočlenů ve Finsku, proto se rozhodla k porovnání využít pouze učebnice. Je jasné, že vlastní výklad učiva se může ve skutečnosti od učebnice lišit, ale domnívám se, že obecně učitelé ve Finsku učebnici sledují stejně jako čeští učitelé.

V průběhu své práce diplomantka provedla poměrně důkladnou rešerši literatury (zejména cizojazyčné) týkající se výuky algebry ve škole, zejména části „Mnohočleny“. Je shrnuta ve druhé, teoretické kapitole. Třetí kapitola je věnována postavení algebry v kurikulárních dokumentech obou porovnávaných zemích. Práce je doplněna bohatou literaturou.

V hlavní části práce diplomantka nejprve provedla podrobnou analýzu devíti řad českých učebnic pro základní školu pro učební látku „Mnohočleny“ a jejich porovnání popsala přehledně tabulkou (kapitola 4). Na základě toho dále určila společné znaky učebnic, které jí později pomohly v určení vhodné učebnice pro porovnání s finskou učebnicí. Jedná se o učebnici Trejbal (1998), která je současně druhou nejčastěji použitou učebnicí v ČR. Autorka se snažila najít takovou učebnici, která je svými charakteristikami pro český přístup k dané tematice nejvíce typická.

V páté kapitole je provedeno porovnání české a finské učebnice pro základní školy, a to stejným způsobem jako v případě českých řad učebnic. Podobně je tomu v šesté kapitole pro českou a finskou učebnici pro střední školy. Autorka přehledně shrnuje závěry svých porovnání v každé z kapitol a dokumentuje je pomocí diagramů. Hlavním rozdílem je fakt, že učivo „Mnohočleny“ je ve Finsku posunuto spíše na střední školu.

Při svých analýzách českých i finských učebnic si diplomantka všimla i toho, že řada z nich obsahuje, řekněme, zajímavější úlohy. Věnovala jim tedy sedmou kapitola. Úlohy jsou spíše netradiční, mohou tedy působit na žáky motivačně. Lze je využít zejména pro procvičování úprav algebraických výrazů na základní a střední škole. Pro větší přehlednost rozdělila diplomantka úlohy do čtyř skupin a u každé uvedla možnost jejich použití ve výuce. Domnívám se, že tato kapitola má své praktické využití, a navrhuji její zpřístupnění odborné veřejnosti, alespoň prostřednictvím portálu SUMA.

Závěrem bych ráda upozornila na fakt, že pro porovnání finských a českých učebnic musela diplomantka přeložit relevantní partie finských učebnic. Tyto překlady jsou uvedeny v příloze.

Předložená práce splňuje kritéria kladená na diplomovou práci. Proto doporučuji, aby byla uznána za práci diplomovou a v případě úspěšné obhajoby klasifikována stupněm výborně.

V Praze dne 12. 5. 2007

Doc. RNDr. Naďa Stehlíková, PhD.